

Posudek

Doubětová, Martina: Migrantem z lásky. Bakalářská práce. Praha, Fakulta humanitních studií UK v Praze 2008, 68 s.

Problematika migrace a následného etablování migrantů v přijímací (hostitelské) společnosti je z pozice různých společenských věd široce rozpracovaná. Je sledovaná a řešená jak z hlediska situace vývoje států evropského a amerického kontinentu, tak z hlediska vývoje občanské společnosti České republiky. V současnosti hledání „nového“, obohacujícího, již nespočívá v hromadění analýz migračních posunů konkrétních etnických skupin a dopadů imigračních vln na konkrétní přijímací společnost, nýbrž v hledání neobvyklých aspektů, z nichž mohou být tyto procesy posuzovány. A v tomto kontextu nutno problém, který si Martina Doubětová vytyčila, přivítat a posuzovat právě jako pokus o nový pohled.

M. Doubětová si položila otázku fungování národnostně smíšených manželství v britské a poté v sekulárně profilované, relativně etnicky „jiným“ uzavřené, české společnosti. V úvodu deklarovala svou záměrnou výzkumnou orientaci problém rodinných vztahů – s odvoláním na názor F. De Singly, který formuloval, že pojítkem dnešního rodinného společenství nejsou věci, nýbrž vztahy. Takto postavený problém se autorka bakalářské práce rozhodla sledovat na příkladu dvou případů: na manželství Češky a Alžířana a na manželství Češky a Ira. Oba páry se poznaly mimo své vlastní prostředí – ve Velké Británii – a posléze se na popud manželek usadily v ČR. Oba muži sami nevolili ČR jako místo pobytu, i když ve startovní čáře imigrace očekávali pro sebe určité uplatnění. Potud zdánlivá analogie. Výběrem manželských párů si ovšem M. Doubětová vytvořila možnost srovnání dopadu nejen odlišných etnických východisek v partnerském soužití realizovaném v ČR, nýbrž i srovnání dopadu střetávání širších kulturních východisek (včetně filosofického uchopení světa, náboženství, pojetí rodiny a rodinných vztahů), a to v každodenním kontaktu manželských párů, rodičovských rolí a u přiřazených mužů i v kontaktu s českým okolím.

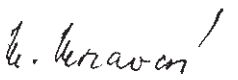
V celkové koncepci bakalářské práce věnovala M. Doubětová dobrou, i když stručnou, pozornost metodice práce a jejímu teoretickému ukotvení. Pramennou základnu vybudovala na biografických interview, analýzu provedla biografickou případovou rekonstrukcí (Fischer-Rosenthal-Rosenthal, 2001). S každým respondentem provedla dvě interview – a zde lze položit otázku zda jsou pro zvolenou metodu analýzy a následnou formulaci závěrů dostačující (jaká byla délka interview?).

Podstata práce spočívá v rekonstrukci životních příběhů, v nichž jsou pro interpretaci zvýrazněny situace vypovídající o partnerských vztazích na pozadí dvou etap partnerského života obou párů: předmanželského a raně manželského vztahu v Londýně (kdy oba partneři byli imigranty) a rodinného vztahu v ČR (kdy imigrantem byl pouze manžel). Je škoda, že autorka tuto dvojí naprosto rozdílnou situaci v interpretaci více nezohlednila a nevytěžila z ní závěry. Stejně tak určité rezervy lze vidět ve výkladu posunutých genderových rolí. I stručné biografie naznačují pak řadu dalších otázek vztahujících se k adaptaci mužů v českém prostředí, významu rodiny v žebříčku životních hodnot Čechů a irského i alžírského manžela, k toleranci a intoleranci k názorům druhého, k postavení ženy v rodině. Škoda také, že

autorka nevyužila možnosti kritického zamyšlení nad jí v úvodu deklarovanou významností vztahů jako pojítka rodinného soužití. Problém materiálního zajištění rodiny se prolíná v biografickém vyprávění všech čtyř aktérů. Je otázkou s jakou ekonomickou vizí obě Češky do manželství vstupovaly. Nebraly se sice peníze s penězi, ale více ekonomicky vyrovnaného společného soužití.

Bakalářská práce M. Doubětové je psána svěžím jazykem. Citační nedůslednosti lze snadno opravit, lze se jich však vyvarovat. Práce splňuje požadavky kladení na bakalářské práce. Klasifikuji ji dvojkou a navrhuji udělení 27 bodů.

V Praze 5.3.2008

Mirjam Moravcová